

Olvasói levelek

Gyergyótölgyesiekről egy önéletrajzban

E jegyzet szerzője *Puskás Attila*, aki ugyan joggal viselhetné a „ditrói” előnevet, de akárcsak édesapja, *Puskás Lajos*, nem él ezzel. Mi azt tartjuk, hogy elődeink példamutató élete adta *Mária Terézia* királynői elismerését, nekünk pedig az a dolgunk, hogy méltók legyünk rá. Édesapám önéletrajzából idéznék néhány részletet, amelyben gyermekkorának (az XX. század első évtizede) emlékei elevenednek meg és egyúttal a határközség neves emberei is, az örmények, székelyek és a helyi románság békés együttélésével. Idézem tehát:

„...Tölgyesen élt ekkor *Korpos Ádám* szárhegyi származású fakereskedő (...). Felesége, a szentmiklósi *Kassay Zsuzsa*, aki korán árva maradt s úgy szólva gyermekfővel adták a nála 13 évvel idősebb *Korpos Ádám*hoz. Két leányuk nőtt fel. Irma, a nagyobb, egy gazdag idősbeli *Török Antal* nevű fakereskedő felesége lett s ettől kezdve életpályája felfelé ívelt. (...) *Töröktől Stefi* és *Zsolti* gyermekei lettek. Ennek (*Töröknek*) a halála után egy csíki származású, jó megjelenésű rendőrtiszt vette el, *dr. Sándor László*, aki (ügyesen felhasználva felesége nagy hozományát első férje után) végül is Budapest rendőrfőkapitányává lett, éppen az 1918-as forradalom idején és az I. világháború alatt. (...) A *Korpos* család második lánya, Gyergyó-szerte híres szépség volt, *Korpos Aranka*, az én édesanyám. A nőszülni akaró alfalvi tanár figyelmét reá a ditrói származású *Csathó Sándorék* (...) hívhatták fel. Az esküvőn részt vett a népes ditrói *Puskás* család,

utána pedig a pesti-millénniumi nászút következett. (...) Mikor édesapám (*Puskás Jenő*, gyergyóalfalvi mezőgazdász szaknár, *Puskás Lajos* és az örmény *Keresztes Mária* másodszülött fia, megj. PA) meghalt (1907-ben), édesanyám felpakolta a családot, négy gyermeket (*Jenő*, *Lajos*, *Aranka*, *Izabella*, megj. PA) és haza költöztünk (Alfaluból) az anyai nagyszülők közelébe, Tölgyesre. Itt éltem gyermekkorom legszebb éveit. (...) Később *Rezső* (édesanyám testvére) lett a határőrség főnöke, melynek hivatalát Irma néniék házában rendeztük be. Ekkor mi is oda költöztünk, s ekkor vette *Rezső* a családot pártfogásába. (...) Egyébként tölgyesi gyermekkorom ismerős alakjai még a nagymama szomszédja, a *Lázár* család. (...) Tölgyesen egyébként voltak víg napok is. *Dobreán Gusztiné* volt az egyik főrendező... A társasághoz tartozott még a *Waitsuk* család s *Csathó Sándor-Marc*sa néni családja, *Csathó István Bella* leánya, *Bella* néni, mindenütt sok gyermek. Nekünk, gyermekeknek a legjobb barátaink a *Waitsuk* fiúk voltak. Pali volt a nagy heccmester s *Józsi*, velem egykorú (*Puskás Lajos, 1901-1980* megj. PA) sem maradt hátra. (...) Mi *Szent István*kor gyakran *Borszék*re mentünk. Irma néninek is itt volt a villája (szemben a *Reménnyel*). *Waitsuk* család is itt nyaralt (egymás melletti két villa). Mi, ha nem is egész nyáron, de vagy két hétre a szezon végére szintén elmentünk. Nem négylovas hintón (a *Waitsukok*, *Törökök* azon jártak, néha minket is elvittek), de fogadott fiákeren. Ekkorra már volt 1-2 üres szoba a *Puskás*

„villában”, ma is megvan a főút mellett, mint primitív Borszék egyik emléke...”

A családi kapcsolatok végett is közöltem ezt az emlékeztetőredőket édesapám gazdagon adatolt önéletrajzából. Az indítást az Erdélyi Örmény Gyökerek 2016. szeptember-októberi számában megjelent Élő emlékezet írás adta a Waitsuk és Török családokat említve, sőt édesapám Irma nagynénjének második férje is azt sugallta nekem, hogy a rendőr főtiszt, Sándor László lehet a farcádi Sándorok egyik képviselője? Édesapám budapesti egyetemi tanulmányai idején édesapám nagynénjének főkapitány férje, ugyan messze nem lehetőségeik szerint, de időnként támogatta Irma asszony unokaöccsét.

Arra kérem azokat, akik kiegészíthetik a megmaradt dokumentumaik alapján a fentieket, kérem tegyék meg.

Puskás Attila
(puskasattila0809@gmail.com)

U.i. Elküldött írásomhoz mellékelek két fényképet családjunk székely és örmény felmenőiről. Az első fényképen édesapám nagyszülei, *Puskás Lajos* (1824-1887) székely köznemes és *Keresztes Mária* (1833-1909), valamint a gyermek, majdani édesapám, Jenő (1869-1907) látható. A második fényképen édesapám szülei, *Puskás Jenő* és *Korpos Aranka* (1875-1923) látható. Ilyenképpen édesapám (Puskás Lajos, 1901-1980) örménysége 25 százalékos, az anyám, mint gyermekéé 12,5 százalékos.

Olvasva Issekutz Sarolta „Csendes Szamosújvár” c. cikkét

...(Erdélyi Örmény Gy. 2016. júl.-aug.)...eszembe jut egy régi gyermekkori emlékem. Nem emlékszem pontosan az évszámra, a 40-es évek végén, az 50-esek elején történt. Én kisiskolás voltam, olyan 10-12 éves. A Karácsonyi ház akkor még a Szövetkezeti Kereskedelmi Iskola leánybentlakása volt. A mi házunk ugyan abban az utcában volt, a 9. sz. alatt, így nagyon gyakran haladtam el a ház előtt.

Egy nap, talán iskolából jövet, ahogy a sarkon befordultam, erős döngetésre figyeltem fel. A Karácsonyi ház falának létra volt támasztva, s egy ember a címér körüli falat döngötte, kalapálta. Lentről még néhányan figyelték, dirigálták a „munkálatot”. Földbe gyökerezett lábbal álltam, figyeltem, mi történik. Nemsokára vastag kötelet nyújtottak fel, a létrán levő körbe tekerte, kötözte a címet, s a lentiek lerántották. Nagy robajjal esett le a címér.

Ijedten, futva mentem haza s mondtam Édesanyámnak, mit láttam. Szomorúan nézett rám Édesanyám, nem emlékszem, mondott-e valamit, de azt tudom, hogy nagyon sok fájdalmat okozott nekik a város tönkretétele, hanyatlása. Hiszen szüleim igazi lokálpatrióták, a várost, annak minden házát ismerő, szerető emberek voltak. Akkor tanultam meg egy életre, mi az a vandalizmus. Hogy mi lett a címér sorsa, az *Issekutz Sarolta* cikkéből kiderül. Talán ideje lenne helyrehozni a kommunista idők rongálásait és méltó helyére visszatenni a címet. Hiszen ahogy

Templomi hangverseny
1943. október hó 31-én.

Műsor:

1. Házok egy : Énekli s nagybányai vegyeskar.
2. Christus vincit, gregorián хорális: Énekli s szamosújvári örmény énekkar.
3. Merczesi: Fye Maria. Énekli: Berényi Lajosné.
4. Senger H. Gusztáv: Műhelyek. Hasono: Csabó: Minden Hűség. Énekli s szamosújvári énekkar.
5. Szardella: Pieta Signore. Énekli: Hita Gyula.
6. Balaton: Nagy Fehér. dicsőítés Ur. (Ménegesi): Jézus bűnbánat útja. Énekli s szamosújvári énekkar.
7. Szólo ének: Rudis Gyula.
8. Cselló szólo: Földesné Rózsa Déza.
9. Rosevíg: fve Maria. Énekli: Pengréz Veréz.
10. Részletek az földiken műből: Énekli: Hita Gyula, Bohor Erzsébet és s szamosújvári örmény énekkar.
11. Resch: fve Maria. Énekli: Bohor Erzsébet.
12. Csizt: fve verum. Énekli s nagybányai vegyeskar.
13. Rézváros: s Gondos Műből: Énekli: Hita Gyula és Hita Rózsa.
14. Proch op. 7. fve Maria Maria. Énekli: vitéz Rózsa Gyuláné.
5. Jégmeneti: Hídecséri: Rózsa, Uram, Hozzád. Énekli s szamosújvári örmény énekkar.
16. Roudiea Déza dr.: Magyar Maryám, Gyékise bonat egyk. Énekli: Berényi Lajosné.
17. Pápai, himnusz: Énekli s szamosújvári örmény énekkar.

Készítette: János Rák, Szamosújvár - 1943.

ki lehetett véteni, talán vissza is lehetne helyezni. Ha akarat van rá!

A múzeum állapotát pedig jól ismerjük, a város szegényének tartom! Pedig biztosan lehetne ezen is változtatni, de erre is akarat kell.

Tőkésné, Frenkel Anna

U.i. Ez a műsor Flórián Lacitól származik. Jól mutatja, milyen színvonalas, gazdag kulturális élet volt valamikor Szamosújváron.

Kedves Sarolta!

Rég szerettem volna írni. Olvastam az EÖGYKE-ben a cikked. A múlt hét végén otthon jártam. Az 54-ik érettségi találkozózn. Igazad van, sajnos egyre csendesebb a szülővárosom. Talán, csak Esztegár Jancsi lett hangosabb. Úgy látszik, telnek múlnak az évek, sajnos talán senki sem figyel oda. A tavaly, a Buzdugán házon, még megvolt mind a két üvegbagoly, mára már eltűnt. Kérdeztem osztálytársaimat, nekik nem tűnt fel. Hála az Istennek, a régi városháza déli oldalán még ott van a Szűzanya és gyermeke plakett.

Egyre fontosabb lesz, a régi kapukról készített fotó-sorozat.

Van egy szép, jó oldal is: átadták a most elkészült magyar nyelvű líceumot. Jó volna, erről egy beszámolót készíttetni.

Talán sokan nem tudják...

Dobó István

Szamosújvár múltjához hozzátartozik, hogy a többi nevezetes ember mellett itt volt várkapitány, majd itt raboskodott.

Ruszkai báró *Dobó István* (1502 k. - Szerednye, 1572. június közepe) leginkább Eger várkapitányaként ismeretes. Mint felvidéki nagybirtokos nemes, a mohácsi csatát követően a két király küzdelmében végig Ferdinánd pártján állt.

Édesapja *Dobó Domokos*, aki 1498-ban kötött házasságot *Cékei Zsófiával*. Házasságukból hat gyermek született: Ferenc, László, István, Domokos, Anna és Katalin. Felesége *Sulyok Sára* volt, akivel 1550. október 17-én kötött házasságot.

1548-tól *Zay Ferenc*szel együtt az egri vár várnagya. (1551-től Zay helyett *Mekcsey István* volt a másik várnagy.)

Dobó kapitánysága alatt folytatódott a vár megerősítése. Az 1552. évi török ostrom tette ismertté a nevét, amikor az egyenlőtlen erőviszonyok ellenére meg tudta védeni a várat. A védők létszáma körülbelül 2000 lehetett, míg az ostromló török katonák száma negyven és nyolcvanezer fő közöttire becsülhető. Az ostrom során Dobó maga is megsebesült. Dobó és a várvédők hőstettét *Tinódi Lantos Sebestyén* két históriás énekben örökítette meg, *Chiabai Mátyás* pedig két latin nyelvű dicsőítő költeményt írt róla. Dobó István Déva és Szamosújvár várát kapta jutalmul I. Ferdinándtól, aki 1553-ban erdélyi vajdává nevezte ki és bárói rangra emelte.

1556-ban az erdélyi országgyűlés elhatározta, hogy visszahívja Izabella királynét. Ekkor a szultáni parancsra török, moldvai és havasalföldi seregek nyomultak Erdélybe, Dobó több mint tíz hónapig védte Szamosújvár várát, de mivel Ferdinándtól nem jött segítség, kénytelen volt feladni a várat.

Izabella a megígért szabad elvonulás ellenére bebörtönözte Szamosújváron, ahonnan azonban 1557-ben megszökött. 1558-ban, amikor Erdély ismét elszakadt a Habsburgoktól, elveszett birtokai helyett Léva várát kapta meg. Az 1560-as évekre az ország egyik legnagyobb földbirtokosa lett. 1569-ben a pozsonyi országgyűlésre csalták és ott rokonával, *Balassa Jánossal* (*Balassi Bálint* apjával) együtt elfogták és felségárulás gyanújával börtönbe zárták, élete utolsó éveit fogságban töltötte a pozsonyi várban.

Szabadulásakor (1572) egészsége már erősen megromlott. Visszatért szerednye-i várába, ahol hamarosan elhunyt. A

családi birtokon, ma Dobóruszka, temették el.

Három gyermeke volt, Dobó Damján, Dobó Ferenc és Dobó Krisztina. Ferenc

fia állíttatta apja emlékére azt a síremléket, amely 1832 óta az egri várban látható.

Kegyess Csaba

Kedves Bálint Julika!

Köszönöm a gondoskodásodat, hogy mindig megkapjam az Erdélyi Örmény Gyökerek c. lapot. Mindig nagy érdeklődéssel olvasom és mindig talállok benne olyan írást, aminek hasznát veszem későbbi munkámban. Így van ez a legújabb számmal is. Kérdésem volna az udvarhelyi farczádi Sándor családdal kapcsolatban.. A könyvemben szerepel *id. farczádi Sándor Zoltán* gyógyszerész, aki 1887. jun.15-én született Székelyudvarhelyen, 1911-ben kapott gyógyszerész oklevelet a kolozsvári FJTE-en, majd Erdőszentgyörgyön dolgozott. Fia *ifj. Sándor Zoltán* szintén gyógyszerész 1914. január 14-én született Erdőszentgyörgyön, oklevelét

Bukarestben kapta meg 1938. dec. 28-án. Először apja gyógyszerésztárában dolgozott, majd 1947-ben Marosvásárhelyen megnyitotta saját gyógyszerésztárát Angyal néven.1841-ben elismerték nemesességét, Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottságának tagjává nevezték ki. Nagyapja lófő farczádi Sándor Ignác a M. kir. Állampénztári igazgató volt annak idején. Ők nem szerepelnek a farczádi Sándor család tagjai közt.(26. oldal). Az adatközlőt nem ismerem, ezért fordulok Hozzád.

Kérdésem: nem tudnak róluk vagy más ága a családnak? Előre is köszönöm felvilágosításaidat

Szívélyes üdvözlettel *P.H. Mária*

Tisztelt E. Ö. Gy. Kulturális Egyesület!

Polgárdy Géza Budapesten élő nyugdíjas vagyok, jeles és nagy magyar hegymászókról, turistákról és utazókról írom tanulmányaimat itthoni, erdélyi és délvidéki lapokba.

Így írtam a korábbi években *Czárán Gyula* és *Merza Gyula* jeles erdélyi örmény-magyar turistákról is. Utóbbiról a Kolozsvártott megjelenő Erdélyi Gyopár című, az Erdélyi Kárpát Egyesület (EKE) kiadásában megjelenő folyóirat 2013. évi 5. számába, amit az E.Ö.Gy. XVIII. évf 204. számában, 2014. februári szám, Önök voltak szívesek újraközölni. (Cím: Nagy elődeink. Merza Gyula az EKE első krónikása)

Amikor ezen újraközölnésről értesültem, nagyon megörültem.

Noha nem vagyok örmény származású, mi több felmenőim között - tudomásom szerint - egyetlen egy örmény sem volt, nagy tisztelettel és becsüléssel tekintek az örmény-magyarokra, mert sokat köszönhetünk Nekik, sokat tettek a magyarságért, gazdagították a magyar kultúrát.

Most *Dr. Persián Kálmán* (Kapnikbánya,1878. május 7. - orosz front, 1914 ősz) írásomhoz gyűjtök adatokat, s noha három általa írt füzet is könyvtáramban található, a reá vonatkozó adatok terén

nagyon csehül állok, s képtelen vagyok Róla csak egyetlen fényképet is találni.

E kiváló örmény-magyar a kolozsvári Tudományegyetem könyvtáristája volt, Cluj mai egyeteméhez azonban - sajnos! - hiába fordulnék reá vonatkozó adatokért, - tapasztalatból mondom, - hogy nemcsak adatokat, de még egy elutasító választ sem kapnék.

Ezért érdeklődöm Önöktől. Persián Kálmánra vonatkozó adatok (esetleg Róla szóló írás, nekrológ, stb) kerültek-e az Önök látókörébe? Tudnának-e tanácsot adni, hogy az eredmény reményében hol

kutassak, hová forduljak? A Széchenyi Könyvtárban csak Tőle származó írások találhatóak, de olyanok, amelyek rá vonatkoznak, olyanok nincsenek. Arcképe sem található ott sem.

Érdeklődöm hát, hogy Persián Kálmán feledésre ítélt örmény-magyarral kapcsolatban bármely tanácsot (adatokat, fényképet) tudnának-e nekem adni?

Szíves válaszukat várva,

Üdvözlettel,

*Dr. Polgárdy Géza
nyugd. jogász, közgazdász,
szociológus, turista író*

Orgonafelújításra készülnek a római és örmény katolikusok Gyergyószentmiklóson – részlet

Felújításra, restaurálásra szorul a gyergyószentmiklósi Szent Miklós római katolikus és örmény katolikus templom orgonája. Ugyanakkor mindkét plébánia terveket készíttetne épületfelújításhoz, a római katolikus istenházában pedig a festett üvegablakokat is visszaállítanák. Saját erőből azonban nem futja erre, önkormányzati finanszírozásra számítanak.

Örmény értékmérés

1901-ben készült pneumatikus rendszerű hangszer vár felújításra az örmény katolikus templomban. *Gál Hunor* plébános elmondta a „királynők hangszerét” szeretnék kellő módon restaurálni, akár koncertek megtartására is alkalmassá tenni. Lévé, hogy az orgona is műemlékként van nyilvántartva, ez az, amit tehetnek, átépítésére, bővítésére nincs lehetőség.

Ugyanakkor tervekészítésen is gondolkodnak, ami magába foglalná a templom teljes körű felmérését falkutatással együtt

annak érdekében, hogy a későbbiekben sor kerülhessen belső festésre, restaurálásra, a templom és cinterem rendbetételére.

Az örmény egyházközség orgonája 28 ezer lejből újulhatna meg, a templom restaurálásának tervezési munkálataihoz pedig 45 ezer lejt kértek.

*(Forrás: Krónika-online
2016. szeptember 24)*

Tarka nap: Issekutz Sarolta és Sinka Sára – 2. o.

nagyon csehül állok, s képtelen vagyok Róla csak egyetlen fényképet is találni.

E kiváló örmény-magyar a kolozsvári Tudományegyetem könyvtáristája volt, Cluj mai egyeteméhez azonban - sajnos! - hiába fordulnék reá vonatkozó adatokért, - tapasztalatból mondom, - hogy nemcsak adatokat, de még egy elutasító választ sem kapnék.

Ezért érdeklődöm Önöktől. Persián Kálmánra vonatkozó adatok (esetleg Róla szóló írás, nekrológ, stb) kerültek-e az Önök látókörébe? Tudnának-e tanácsot adni, hogy az eredmény reményében hol

kutassak, hová forduljak? A Széchenyi Könyvtárban csak Tőle származó írások találhatóak, de olyanok, amelyek rá vonatkoznak, olyanok nincsenek. Arcképe sem található ott sem.

Érdeklődöm hát, hogy Persián Kálmán feledésre ítélt örmény-magyarral kapcsolatban bármely tanácsot (adatokat, fényképet) tudnának-e nekem adni?

Szíves válaszukat várva,

Üdvözlettel,

*Dr. Polgárdy Géza
nyugd. jogász, közgazdász,
szociológus, turista író*

Orgonafelújításra készülnek a római és örmény katolikusok Gyergyószentmiklóson – részlet

Felújításra, restaurálásra szorul a gyergyószentmiklósi Szent Miklós római katolikus és örmény katolikus templom orgonája. Ugyanakkor mindkét plébánia terveket készíttetne épületfelújításhoz, a római katolikus istenházában pedig a festett üvegablakokat is visszaállítanák. Saját erőből azonban nem futja erre, önkormányzati finanszírozásra számítanak.

Örmény értékmérés

1901-ben készült pneumatikus rendszerű hangszer vár felújításra az örmény katolikus templomban. *Gál Hunor* plébános elmondta a „királynők hangszerét” szeretnék kellő módon restaurálni, akár koncertek megtartására is alkalmassá tenni. Lévé, hogy az orgona is műemlékként van nyilvántartva, ez az, amit tehetnek, átépítésére, bővítésére nincs lehetőség.

Ugyanakkor tervekészítésen is gondolkodnak, ami magába foglalná a templom teljes körű felmérését falkutatással együtt

annak érdekében, hogy a későbbiekben sor kerülhessen belső festésre, restaurálásra, a templom és cinterem rendbetételére.

Az örmény egyházközség orgonája 28 ezer lejből újulhatna meg, a templom restaurálásának tervezési munkálataihoz pedig 45 ezer lejt kértek.

*(Forrás: Krónika-online
2016. szeptember 24)*

Tarka nap: Issekutz Sarolta és Sinka Sára – 2. o.

Kovács Bálint

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Armenológiai tanszékének megalakulása és céljai

Prof. Ruben Mirzakhanyan, Dr. Kovács Bálint kinevezett tanszékvezető és prof. Fodor György dékán

2016 tavaszán a PPKE rektora, Prof. Dr. *Szuromi Szabolcs Anzelm O.* Praem jereváni látogatásán ígéretet tett arra, hogy a közeljövőben a magyarországi katolikus egyetemen armenológiai tanszék megnyitására kerül sor.

Egy tanszék megalapítása, szakmai háttérnek biztosítása azonban több mint egy cégalapítás, nem szokott rövid időn belül végbemenni. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen ez mégis sikerült – és fél éven belül létrejöhetett a szervezeti egység, az ehhez kapcsolódó pénzügyi háttérrel, oktatói közösséggel és szakmai programmal. A PPKE Egyetemi Tanácsa támogatta a tanszék felállítását, valamint a képzés akkreditálási eljárásának megindítását, *Véres András*, a Magyar Püspöki Kar elnöke, a PPKE nagykancellárja 2016 szeptember 1-től jóváhagyta az Armenológiai

tanszék létrehozását egyetemünkön. A PPKE Bölcsészettudományi Karának Kari Tanácsa pedig támogatta az Oktatási Hivatalnál kezdeményezett specializáció-bejegyzést így az egyetem történelem szakos MA képzésének keretében a hallgatók 2016 szeptemberétől önálló, örmény-tanulmányok specializáción folytathatnak tanulmányokat. A cél az önálló, akkreditált, angol-nyelvű mesterképzési szak beindítása *örmény tanulmányok MA* néven, amelyre előreláthatólag 2017 – legkésőbb 2018 – szeptemberétől kerülhet sor.

A képzés és a PPKE Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán (BTK) létesülő szervezeti egység részleteiről néhány hete Prof. *Fodor György* dékán további

Az Armenológiai Tanszék felavatása

tárgyalásokat folytatott Örményországban. A PPKE rektora, valamint a PPKE-BTK dékánja nagyon támogatják a képzés és tanszék munkáját, hiszen a katolikus egyetemen az örmény kutatásoknak már több mint egy évtizedes hagyománya van, megvan tehát az ehhez szükséges szakmai háttér, ugyanakkor a világ első keresztény nemzetének kultúrájáról, történetéről van szó. Ezeket az előfeltételeket jól kiegészíti a Vatikán és az örménység kiváló kapcsolata – amely elég erősnek bizonyul ahhoz, hogy a Magyarország – Örményország megszakított diplomáciai kapcsolatain felülkerekedjen: az örményországi egyetem rektora egyértelműen jelezte, hogy azért kapott az állami fenntartótól engedélyt a magyar állami egyetemmel való együttműködésre, mert az a Vatikán által elismert katolikus egyetem.

Az armenológiai képzést és kutatást biztosító tanszéket 2016 október 21-én

Prof. Ruben Mirzakhanyan és házastársa

avatták fel ünnepélyesen Piliscsabán, a Jereváni Állami Pedagógiai Egyetemnek a PPKE meghívására október 20. és 25. között Magyarországon tartózkodó delegációja jelenlétében, amelyet az örmény egyetem rektora, *Prof. Ruben Mirzakhanyan* vezetett az egyetem két dékánjának – *Dr. Edgar Hovhannisyan* és *Dr. Tigran Mikayelyan* – és további oktatóinak részvételével. Ekkor került sor a tanszékvezető kinevezésére és az oktatók munkaszerződésének az átadására is.

A tanszék a Pázmány Bölcsészettudományi Karán, a *Prof. Őze Sándor* vezette Történettudományi Intézet keretében folytatja munkáját, amely kifejezi azt, hogy az egyetem eddigi, e téren végzett – főleg a kárpát-medencei örménység történetét vizsgáló – konferenciái és kutatásai az új tanszékkel összhangban vannak, és a tanszék megalapításának a szakmai hátterét biztosítják. *Őze Sándor* rendezte meg 2002-ben az

Balról: Dr. Kovács Bálint, dr. Issekutz Sarolta, Prof. Ruben Mirzakhanyan és házastársa

„Örményország Kincsei – Titkok az Ararátról“ kiállítást, amely mintegy a kiindulópontjává vált a későbbi tevékenységnek.

A tanszék megbízott vezetőjévé e sorok íróját nevezte ki az egyetem rektora, akinek a feladata – a tanszék „szervezeti és működési rendjének kialakítása, különösen a nemzetközi együttműködésekben vállalt kötelezettségekre“.

A tanszék főállású munkatársai nemzetközileg elismert szakemberek:

Dr. Elke Hartmann, jeruzsálemi örmény származású oszmanista és történész, Berlinben szerzett PhD fokozatot, kutatási témája pedig az Oszmán Birodalom modernizációja, kisebbségei, illetve az örmények ellen elkövetett népirtás.

A múzeumban

A küldöttség találkozása Fülöp Ákos plébánossal

Dr. Vahe Tachjian libanoni származású örmény történész, aki Párizsban doktorált és a Houshamadyan (www.houshamadyan.org) kutatóprojekt vezetője, amelynek célja az örmények mindennapi életének a rekonstrukciója az Oszmán Birodalomban.

Mellettük megbízott előadóként a 2016/17-es félév őszi szemeszterében *Ronald Suny*, a University of Michigan professzora, valamint *Szuromi Kristóf*, a PPKE Történettudományi Intézet tanársegéde tart szemináriumot a hallgatónak.

A tanszék oktatási nyelve az angol. Egy ilyen, nemzetközi érdeklődésre igényt tartó programnak mind az oktatói, mind a hallgatói nemzetközi közegből kerülnek ki – és a cél is a nemzetközileg prosperáló képzés biztosítása.

Az első szemeszterben az örmény specializációra érdeklődő hallgatók száma meglehetősen nagy, mintegy 10-15 hallgató iratkozott fel a szemináriumokra és előadásra. A nagy érdeklődés háttérében a 2016 tavaszán, a Kaukázusba megszervezett tanulmányi kirándulás pozitív tapasztalata áll: azok jelentkeztek ugyanis örmény specializációra, akik személyesen megélték

az örmény kultúrával, az örmény tájjal, az örmény társadalommal való találkozást. Mellettük Jerevából is vannak hallgatóink, a két egyetem között megkötött ERASMUS+ szerződésnek köszönhetően.

A létrejött armenológiai tanszék nemzetközi tudományos életben való létjogosultságát igazolja, hogy már a megalakulás idején együttműködési szándékát jelezte a Lipcsei Egyetem Kelet-Közép-Európa Intézete (GWZO), valamint a világ egyik legnagyobb örmény alapítványa, a liszaboni székhelyű Gulbenkian Alapítvány. Ez utóbbi szervezet ígéretet tett 2017 őszétől három éves időtartamra, évenként 5 külföldről érkező hallgató tanulmányainak a finanszírozására: önálló ösztöndíjat hoznak létre a Pázmány örmény tanulmányok képzésében részt vevő diákoknak, fizetve tandíjukat, útiköltségeiket és ellátásukat. Emellett meghívást kaptunk egy amerikai utazásra is, amely során a michigeni, los angelesi, fresnói, bostoni „Armenian Studies“ központokban mutathatjuk be a megalakult tanszék munkáját és céljait.

A nemzetközi közösség mellett nagy reményeink vannak a magyarországi örmény

közösség segítségére. Az egyetem nagyvonalúan támogatja az armenológia munkáját, fizetve az oktatókat, bővítve a könyvtár állományát, fogadva a külföldi vendégoktatókat. Amelyet azonban nem tud biztosítani, az a diákok száma. Csak úgy működhet hosszabb távon a tanszék és a tervezett szak, ha elégséges diák áll minden évben rendelkezésre, ugyanis ő utánuk vagy a magyar állam fizet normatívát (amennyiben magyar állampolgárok), vagy a diákok fizetnek tandíjat. Tehát a diákok létszáma az, amely a képzés és tanszék gazdasági hátterét biztosítja. Részben bízunk abban, hogy

A professzorok ajándéka az örmény katolikus plébániának

a kárpát-medencei örménység köréből mindig érkeznek diákok, akik az államilag támogatott képzésben vesznek részt. Részben e sorok útján is szeretnénk azt kérni a hazai örmény önkormányzatoktól, hogy támogassák az ide érkező örmény diákokat. Ennek módja akár az ösztöndíj alapítás (hasonlóan a Gulbenkian Alapítványhoz), akár a kollégiumi költségek átvállalása. Ilyen jellegű felajánlásokra a PPKE armenológiai tanszéke nyitott és az egyetemmel vagy kollégiumokkal létrejövő szerződés megkötését örömmel veszi.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Szöke István

Jászai Mari-díjas, Déryné díjas, Aranyokleveles színész, rendező

74 éves korában 2016. október 30-án elhunyt.

Temetéséről később történik intézkedés.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Mindszenty-emléktáblát avattak Rómában

Emléktáblát avattak *Mindszenty József* egykori római címtemplomában, a magyarok nemzeti templomaként ismert római Santo Stefano Rotondo-bazilikában november 4-én.

Az első vértanúról, Szent Istvánról elnevezett római templomban elhelyezett emléktáblát a magyar kormány állította Mindszenty József címtemplomának birtokbavétele hetvenedik és a magyar forradalom hatvanadik évfordulója alkalmából.

Az emléktábla-avatáson beszédet mondtak Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki magyar nagykövet és *Paczolay Péter* római magyar nagykövet. *Habsburg-Lotharingiai Mihály*, a magyarországi Mindszenty-alapítvány elnöke, a Szuverén Máltai Lovagrend magyarországi nagykövete beszédében úgy fogalmazott, Magyarország ma valóban szabad és keresztény, olyan alaptörvénnyel, amely Istent helyezi az első helyre. Hozzátette, Magyarország kormánya a keresztény értékeket védi, miközben a megöregedett, fáradt és gyenge európai kontinens hátat fordított Krisztusnak.

A november 4-i nemzeti gyásznapon tartott, emléktábla-avatással egybekötött megemlékezésen a hazáért, az 1956-os áldozatokért és a menekülteket segítőkért mondott imádságot Németh László prelátus, olaszországi magyar főlelkész vezette. Az imádságot jelen voltak a római

Pápai Magyar Intézet és a Collegium Germanicum-Hungaricum hallgatói.

Az emléktáblát Walter Brandmüller bíboros, a Pápai Történelemtudományi Bizottság

Fotó: Vatikáni Rádió magyar nyelvű adásának szerkesztősége, Sacred-destinations.com

nyugalmazott elnöke áldotta meg. A nemzeti kulturális alap támogatásával készült magyar-olasz nyelvű tábla *Csikszentmihályi Róbert* Kossuth-díjas művész alkotása.

Mindszenty Józsefet (1892-1975) XII. Pius pápa kreálta bíborossá 1946 februárjában, és római címtemplomaként a Santo Stefano Rotondo-bazilikát jelölte ki. Rómának ez a kerek alakú ókeresztény bazilikája egykor a magyar pálosoké volt és a 15. század óta a magyarok nemzeti templomaként ismert. Az emléktábla a templomban eltemetett *Lászlai János* római gyóntató 1523-as sírja feliratának sorait idézi, mely szerint Róma mindannyiunk közös hazája volt és marad.

Forrás: MTI 2016. november 5.

Receptek az örmény gasztronómiából

Az örmény konyha receptjei címmel adott ki kétnyelvű – angol és román – kiadványt a nagyszebeni Szeben Ma Egyesület a román kormány interetnikai kapcsolatok főosztálya támogatásával.

A már piacon lévő, *dr. Issekutz Sarolta*, a budapesti Erdélyi Örmény Gyökerek Egyesület elnöke által magyar nyelven megjelentetett receptkönyv után hiánypótló jellegű ez az új kiadvány, amely a román és külföldi látogatók számára kíván ízelítőt adni az erdélyi, különösen pedig az erzsébetvárosi örménység gasztronómiai kultúrájából, betekintést nyújtva általában, de különösképpen az egykori ebesfalvi (erzsébetvárosi) örménység szakácsművészetébe.

A Noé bárkáját mindmáig rejtegető Ararát hegység alatti örménység által a világnak ebbe a részébe elhozott étkezési szokások, receptek segítik hozzá a kiadvány olvasóját, hogy megismerje a világ első hivatalosan kereszténynek nyilvánított országa lakóinak konyhaművészetét.

A kötetben felsorolt 40 recept a kétnyelvűség adta előnyöket kihasználva oszt meg olyan titkokat a romániai és a más tájakról idevetődő olvasóval, hogy

miből és miként készül az örmény konyha híressé vált finomsága, az angadzsabur leves, mi is az a hurut és hogyan kell elkészíteni ezt a kétezer évvel ezelőtt az örmények által feltalált „vegetát”, útbagazítást adnak

az örmény joghurt, a madzoon, a menyeyei, babból és szárított gyümölcsből készült leves, a tukmász készítéséhez, megosztják az émelyítően édes, de mennyei-en finom dalauzi (amelyhez a örmények ódát is írtak) titkát.

A fiatal, újságírókból és bölcsészekből álló kollektíva a kötetet 450 példányban nyomtatta ki, ennek egy részét csütörtökön átadta az erzsébetvárosi örmény egyesületnek, hogy ingyenesen ajánlhassák fel az oda elvetődő turistáknak, látogatóknak, s feltett szándékuk, hogy folytatják a romániai kisebbségek gasztronómiai kultúráját bemutató népszerűsítő kiadványok további megjelentetését.

Forrás: Székelyhon.ro Bakó Zoltán / 2014.09.04

Comment:

Verzár Csongor: dr Issekutz Sarolta könyve kultúrtörténeti remekmű

Örmény Művészeti Fesztivált tartottak Gyergyószentmiklóson

2016. szeptember 9-11-e között hatodik alkalommal szervezték meg Gyergyószentmiklóson az *Örmény Művészeti Fesztivált*. A rendezvény megnyitója a város örmény-katolikus templomában zajlott. A rendezvényen részt vett *Kőrösi Viktor Dávid* konzul.

Szombaton az örmény értékekről tartottak konferenciát. *Garda Dezső* történész alaptémáját a pricskei kontumáció adta. Biblia az örmény hagyományban címmel tartott előadást *Fröhlich Ida*, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) történésze. *Őze Sándor* üzenetét küldte a konferencia résztvevőinek. Jó hírt osztott meg a történész: tanulmányi úton vettek részt a Kaukázusban harminc PPKE-hallgatóval.

A Marosvásárhelyről érkező *Kálmán Attila* elittkutató a Karátsonyi családot mutatta be, akik őse, Guidó már 1858-ban grófi címet kapott. A remetei *Pál Emese* a Kabdebók családfájáról, életviteléről beszélt.

Szombaton négy nyelvű – román, magyar, angol és örmény – táblát lepleztek le a kontumáci kápolnánál.

A továbbiakban még számos program, koncert, könyvbemutató is része volt a fesztiválnak, akárcsak a Kisboldogasszony-napi búcsú és a vasárnap délutáni Hurutfesztivál.

*Magyarország Főkonzulátusa
Csíkszereda honlapjának híreiből
2016. szeptember 12.*

Nagy sikerű rendezvénysorozat volt Marosvásárhelyen

Az idei rendezvénysorozat két napig tartott. Olyan, örmény származású, egykoron a közéletre nagy hatással bíró, ám mára a kollektív emlékezetből kikopott személyiségekről hallhattunk értekezéseket, akiknek életútja, életfelfogása máig példaként állhat előttünk. Az *emlékezés lapjai – tiszteletadás Görög Joachimnak* címmel tartott előadást a néhai, hatalmas tiszteletnek örvendő gyergyószentmiklósi plébánosról, politikusról *Fórika Sebestyén*, aki leginkább Görög Joachim szónoki mivoltát hangsúlyozta. Mint mondta, megmaradtak beszédeinek kéziratjai, prédikációi.

Balázs Árpád székelyudvarhelyi előadó egy, a leginkább Székelyföldön ismert, egykori birkózóról, *Tamási Áron* jó barátjáról, *Keresztes Lajosról* tartott előadást *Hentesből világbajnok* címmel. (A Füzetekben évekkal ezelőtt bemutattuk, sőt a róla készült kisfilmet is.) Kora férfi-szépességideáljának tartották, 1929-es álomesküvőjéről filmet forgattak, a neten megtalálható. A parajdi iskola sporttermét róla nevezték el, a Hargita Megyei Tanács Keresztes Lajos-díjat hozott létre, sporttörténeti konferenciasorozatokat tartanak a nevében, könyvet írtak róla. Példakép volt

és ma is az.

Fancsali János zenetörténész *A magyar örmények zenei élete* címmel tartott előadást Olyan művészekről hallhattunk, mint a Marosvásárhelyen elhunyt *Kabdebó Rozália*, *Liszt Ferenc* egyetlen örmény származású tanítványa vagy *Hollóssy Kornélia* operaénekesnő.

Orbán Zsolt történész *1956 – körülmények, események, örmények* címmel tartott előadást a forradalomról és *Pongrácz Gergelyről*, a Corvin köz örmény származású, legendás parancsnokáról. Erdélyben az örmény (gyökerű magyarok) közül most is, akárcsak 1848-ban, számosan vállalták a forradalom ügyét. (A Füzetekben megjelentettük néhányuk adatait)

Ősz Domokos örmény népdalokat és táncdalokat adott elő, majd az *András Lóránt Társulat* fellépése következett. A

táncszínház hagyományos, kaukázusi viseletbe öltözött, fiatal művészeinek előadásában Marosvásárhelyen először láthattunk örmény táncokat.

A Maros Megyei Múzeum várbeli épületében lévő kiállítóteremben *Hamlet Gasparian* nagykövét nyitotta meg az Örményország határmódosulásai a világ kódexeiben című vándorkiállítás, a tárlatot *dr. Bartos Elekes Zsombor* méltatta.

A Bolyai téri unitárius egyházközség *Dersi János* termében kézműveskavalkád és tárlatnyitó volt, *Ávéd Rózsa* mondott beszédet, a kiállításon szereplő munkák – *Csiki Margit* falifái, *Demeter Irén* és *Dobribán Anna* kerámiái, valamint *Lili Adam Seyranyan* bőrdíszművei.

(*Forrás: Népujság. Marosvásárhely, 2016. október 17. K. Nagy Botond írása alapján – kivonatot készített B. J.*)

„Élő emlékezet” – Örmény származású családok Marosvásárhelyen – 6. rész

KERESZTES CSALÁD

ZACHNOK MÁRDIROSZ – ZÁCHÓ MÁRTON (*Beszterce, 1666 – †Gyergyó, 1753)

Felesége: **DSISCHATUN** (*1679 – †1739)

Házasságkötés: 1697, Beszterce

Gyermekeik:

(1) **Chénganosz** (*1697 - †1758)

(2) **Kristóf** (*Szépvíz, 1699 – †Szépvíz, 1770) - kereskedő

Felesége: /**GOSKÁR/ ERANOSZ VERO-
NIKA** (*1719 – †Szépvíz, 1788)

Házasságkötés: 1737

Gyermekeik:

(2.a) **Mardirosz / Márton** / (*Szépvíz, 1737 – †Szépvíz, 1796) – kereskedő

Felesége: **MÁNYA ANNA** (*1749 – †Szépvíz, 1783)

Házasságkötés: 1771

Gyermekeik:

(2.a.1) **Kristóf** (*1772 – †1830)

(2.a.2) **Mária** (*1773 – †1748)

(2.a.3) **Kajtán** (*1777 – †1786)

(2.a.4) **Gergely** (*Szépvíz, 1778 – †Szépvíz, 1832)

Felesége: FRENKUL TERÉZ (*Gyergyó, 1783 – †1832)

Házasságkötés: 1803

Gyermekeik:

(2.a.4.1) **Mardirosz** (*1803 – †1809)

(2.a.4.2) **Anna** (*1805 - †?)

(2.a.4.3) **Antal** (*1808 - †1865)

(2.a.4.4) **Mária** (*1810 - †?)

(2.a.4.5) **Lukács** (*1813 - †?)

(2.a.4.6) **Kajtán** (*1815 - †?)

(2.a.4.7) **János** (*1817 - †?)

(2.a.4.8) **Gergely** (*1819 – †1892)

(2.a.4.9) **Mózes** (*Szépvíz, 1822 - †?)

Házasságkötés: 1854

Gyermekeik:

(2.a.4.9.1) **József** (*1857 - †1937)

(2.a.4.9.2) **Róza** (*1861 - †1949)

(2.a.4.9.3) **Lázár** (*1865 - †?) - MÁV alkalmazott Csíkszeredában Csíkszeredában majd Marosvásárhelyen élt

Felesége: VERESS BERTA

Házasságkötés: 1894

Gyermekeik:

(2.a.4.9.3.1) **Lázár** (*1895 – †1959)

(2.a.4.9.3.2) **Gyula** (*1896 – †Marosvásárhely, 1979) - építkezési vállalkozó

Felesége: KOVÁCS GIZELLA

Házasságkötés: 1920

Gyermekeik:

(2.a.4.9.3.2.1) **Gyula** (*Marosvásárhely, 1921 – †Marosvásárhely, 2015)

Házasságkötés: 1951

Felesége: PÁLL MAGDA – zongoratanárnő

Családi házuk (a mai Toplica utca 10 szám), a leszármazottak tulajdonosa.

Gyermeük:

(2.a.4.9.3.2.1.1) **Pál** (*1953) - családjával Marosvásárhelyen él

Keresztes Gyula a Református Kollégiumban érettségizik (1939), Budapesti Műszaki Egyetem Építészeti karán szerez diplomát (1944). A II. Világháború után a Vásárhelyi Városi Néptanács műszaki osztályán építésztervező, Marosvásárhely főépítésze (1955-58) majd a helyi Tervező Intézetben tervező műépítész nyugdíjazásáig.

Az 1960-as évek elején a Magyar Autó-Tartomány területén felméri - tanulmányozza a műemlékeket, tervezi és vezeti a helyreállítási munkálatokat, munkaterülete később Maros megyére korlátozódik.

Fő művei. *Maros megyei kastélyok és udvarházak* (1966), *Vásárhelyen vásár tartatik* (1996), *Marosvásárhely régi épületei* (1998), *Marosvásárhely szecessziós épületei* (2000), *Maros megye középkori templomai* (2011).

Helyi, országos, külföldi szaklapokban közli szakdolgozatait a műemlékekről. (400 cikke jelent meg).

Az EMKE, Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság, Református Kollégium Öregdiákok Baráti Körének aktív tagja, épület-helyreállítási munkálatokban szakmai tanácsadóként segíti az egyházakat.

Kitüntetései: „*Marosvásárhely díszpolgára 1997*”, „*Város neves személyisége 2001*”, a Marosvásárhelyi Rádiótól, Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány *Emlékplakett 2003*, „*Bolyai Farkas emléklakett 2006*” a Református Kollégiumtól, Európai Bolyai Társaság részéről „*Elismerő oklevél*”.

(2.a.4.9.3.2.2) **Béla** (*Marosvásárhely, 1921 – †Marosvásárhely, 1921)

(2.a.4.9.3.3) **Béla** (*1897 – †1925)

(2.a.4.9.3.4) **István** (*1903 – †1976)

(2.a.5) **Róza** (*1783 – †1836)

(2.b) **Todor** (*1739 - †?)

- (2.c) Lázár (*1747 - †?)
- (2.d) János (*1749 - †?)
- (2.e) Szultána (*1751 – †1821)
- (2.f) Bogdán (*1745 – †1746)
- (2.g) Vártán (*1753 - †?)
- (2.h) Mánuság (*1755 - †?)

id. vitéz Keresztes Gyula

- Miklós (*1701 – †1758)
- Mánug (*1703 – †?)
- Márton (*1705 – †1777)
- Mária (*1709 – †?)
- Donig (*1719 – †1746)
- Zakariás (*1722 – †1795)

Ifj. vitéz Keresztes Gyula & Magda

Keresztes Béla

Felhasznált irodalom:
 Dr. Száva Tibor Sándor:
Gyergyói és Szépvízi magyarörmények nyomában,
 Csikszereda, 2008, 697-700; 703; 709; 716.

Keresztes Pál & Éva

Adatközlő: Keresztes Gyula,
 Keresztes Pál

Keresztes Bama & Noémi

Keresztes Péter & Emőke

Vitéz cím és vitézi jelvény viselésére feljogosító igazolvány 1942-ből

Keresztes Pelbárt

Az Erdélyi Örmény Gyökerek füzetek 2016. (XX. évfolyam) évkönyv tartalomjegyzéke

XX. évfolyam 221. szám 2016. január-február

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok - Dr. Sasvári László
- Isten áldása kísérté karácsonyi összejevetelünket - Esztergály Zsófia Zita
- Beszámoló az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 2015. évi működéséről - dr. Issekutz Sarolta elnök
- Karácsony különös csillaga - Czakó Gábor
- 85. születésnapján köszöntjük Murádin László nyelvészt - Németh Júlia
- Hat évtizedes szakmai pálya - Péntek János
- Az Úr csodásan működik – Bálintné Kovács Júlia
- Nosztalgia Klub – M
- Erdélyi örmény-magyarok forgataga - interjú dr. Puskás Attilával – Nagy-Bodó Tibor
- Beszámoló Velünk élő kultúrák: Örmények - Dr. Issekutz Sarolta
- Örökbe fogadható harangok – T. Gál Hunor örmény plébános
- Meghívók: Farsangi bál, Fővárosi Örmény Klub
- Egyházi Hírlevél január - Fülöp Ákos plébános
- Köszönő levél – dr. Jakubinyi György érsek
- Örmény katolikus szentélyek – oltárok - Dr. Sasvári László
- Magyarörmény ünnep a MOM-ban – BLA
- A remetei örmények (2. rész)- Bálintné Kovács Júlia
- „Élő emlékezet” Örmény származású családok Marosvásárhelyen 3. Szentpétery
- Nemzetiségi kulturális és gasztronómiai est - Ispánkiné S. Katalin
- Örmény emlékkiállítás nyílt a PKE-n - P. Nagy Noémi
- dr. Jakubinyi György érsek Párizs főpásztorával koncelebrált a vasárnapi gyászmisszián - Agonás Szonja/Magyar Kurír
- Oxendius Verzellescus - Armenopolis püspöke - Riti Vera
- Két műhely Kátai Mihály festőművész kiállítása – www.fovarosiormeny.hu
- „Ne legyen hallgatás” konferencián emlékeztek a Gulágra- www.fovarosiormeny.hu
- Fejfák, sírkövek emlékezete - Sztojka Tamás
- Kincses Kolozsvár, Kalotaszeg, Mezőség és a Havasok ölelésében Erdélyjárás magyarörmény vonatkozásokkal, 2016
- Kozma Simon képzőművész – M
- Elhunyt Kobzos Kiss Tamás – www.valasz.hu
- Szomorújelentések
- tintakő könyvesbolt – IDEA könyvtér

XX. évfolyam 222.szám. 2016. március-április

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- Együvé tartozás és jótekonyság – ismét farsangi bál volt a Fővárosi Örmény Önkormányzatnál - Pagonyi Judit
- II. Örmény Farsangi Bál - Szalay-Bobroviczky Alexandra
- Urunk bemutatása és égtájdás a budapesti örmény katolikus lelkészségen - Verestói Nárcisz/Magyar Kurír
- Krikor atya látogatása Szenttamásy Katalinnál – SZK.
- Agárdy Gábor – Ikonkiállítás - Az iPademről küldve
- 100 évvel ezelőtt, 1916. március 3-án született dr. Issekutz János - dr. Issekutz Sarolta
- „Teljes és azonnali leszámolás a magyarokkal!” - Simon Mária Tímea
- Örökbe fogadható harangok - T. Gál Hunor örmény plébános
- Születésnap beszélgetés Dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsekkel - Daczó Katalin
- Nyílt levél... Miatyánk...- dr. Issekutz Sarolta
- Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tájékoztató felhívása a nemzeti-ségi választásokat követő együttműködésről. - Az Országos Örmény Önkormányzat EÖGYKE frakciója
- Nyílt Levél Puskás Attilához - Esztergály Zsófia
- Meghívó: I. Kárpát-medencei Magyarörmény Találkozó
- Meghívó Zeneagape – Szongoth Gábor
- Sajtótájékoztató 2016. március 7. – dr. Issekutz Sarolta
- Egyik visszhang a Sajtótájékoztató után Velünk élő kultúrák – Magyar Idők
- Rövid jelentés a „Velünk élő kultúrák: Örmények” országos középiskolai vetélkedő döntőjéről – B.J.
- Hogyan látszott a verseny a kispadról? – Balogh Jenő
- Gyorsjelentés lapzárta után. - Esztergály Zsófia
- Tiszteletadás és főhajtás - háromnyelvű kiadvány jelent meg az örménység tragédiájáról – Esztergály Zsófia
- Nuridsány Zoltánné kitüntetése – www.XVmedia.hu
- Séta a „Nagyképzőben” – H.A.
- Büszkék vagyunk díjazottjainkra
- tintakő könyvesbolt – IDEA könyvtér
- II. Örmény Farsangi Bál képgalériája
- Velünk élő kultúrák: Örmények országos tanulmányi verseny képgalériája
- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- Köszönetnyilvánítás – I.S.
- Elhunyt Devich Sándor - Dr. Vigh Andrea
- Szomorújelentések
- 1 %

XX. évfolyam 223. szám 2016. május-június

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- Visszatekintés a Velünk élő kultúrák: Örmények orsz. középiskolai tanulmányi versenyre – M
- A verseny tanulságai számunkra - A Kazinczy Ferenc Gimnázium és Kollégium csapata
- Magyarörmények nyomdokain Erdélyben 2016 Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület diákprogramja
- Erdélyi magyarok, örmény magyarok múltja és jelene – Nagy Csaba Benedek
- Bécsi utazás – I.S.
- Beszámoló a III. helyezett kecskeméti Bolyai János Gimnázium csapata budapesti látogatásáról
- Fővárosi Örmény Klub, április 21.
- Az Örmény Genocídium: 100+1 évvel utána - Hamlet Gasparian
- Törökország - Örmények száz évvel a tragédia után - Anyaföld - Bakodi Péter
- Ami a szívnek látható - Nagy B. Sándor
- Márton Áron szellemiségét elevenítették fel Gyergyószentmiklóson - Baricz Tamás Imola
- Megnyitó (Bach Hédi és Szervátiusz István) - Benedek Katalin
- Programajánló
- Meghívó: I. Kárpát-medencei Magyarörmény Találkozó
- Megújult templomban ünnepeltek az örmények 2016. május 23. - Daczó Katalin
- Morfondírózások csúsztatásokról, mellébeszélésekről, vádaskodásokról. – Bálintné Kovács Júlia
- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- „Élő emlékezet” Örmény származású családok Marosvásárhelyen 4. Lukácsfy - Széll
- Az örmény írás - Hegedüs Annamária
- Gyergyói zenészlányok bécsi származása: Kósa Mária és Júlia (fuvola) - Varga Gabriella
- A Vatikáni-Rádió március 30-án elhangzott magyar adásából – sv
- Korniss Péter hátországa Kötődések - Schäffer Erzsébet
- A nagyváradi Cziffra család - Pásztai Ottó
- tintakő könyvesbolt – IDEA könyvtér
- A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági mellékletei (EÖGYKE)
- Szomorújelentések

XX. évfolyam 224. szám. 2016. július-augusztus

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- A nép túlélését és az evangélium fényét köszönhetik neki Világosító Szent Gergely ünnep Szamosújváron – Dg
- Szamosújvári örmény búcsú – Esztergály Zsófia Zita
- Világosító Szent Gergely búcsú Budapesten – M.
- Világosító Szent Gergelyre emlékeztek - Zuglói Lapok

- Az örmény vetélkedő margójára – Endródi Szabolcs
- Örmények és magyarok a Kaukázusban I. - Hegedüs Annamária
- Márton Áron, az első világháborús katona - Bálintné Kovács Júlia
- Folytatódik az örmény építkezés Gyergyószentmiklóson - Balázs Katalin
- Kárpát-medencei nemzetiségi párbeszéd - Esztergály Zsófia Zita
- Örmény múltidézés Erzsébetvárosban - Bögözi Attila
- Ángádsáburlevés, mint ima - Bögözi Attila
- Felépült az iskolánk! - A szamosújvári TÉKA Alapítvány TÉKA Hírmondó
- Nemzetpolitika naprakészen - hír és háttér a Kárpát-medencéből...- Dr. Szili Katalin
- Névjegy – Korniss Péter
- A csendes Szamosújvár – dr. Issekutz Sarolta
- Ki volt Világosító Szent Gergely? - Fülöp Ákos plébános
- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- Örmény katolikus keresztlő volt ismét az Orlay utcai templomban
- Holdkórosok fesztiválja a Múcsarnokban – V.M.
- Berlin elítélte az örmény népiártást – Népszabadság
- Tiltó lista – dr. Issekutz Sarolta
- Meghívó
- Búcsú Albert Annamáriától - Benkő Judit
- Szomorújelentések

XX. évfolyam 225. szám. 2016. szeptember-október

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- Együtt az úton
- Örmények és magyarok a Kaukázusban (II. rész) - Hegedüs Annamária
- „Színházat kell csinálni a táncból” – 85 éves Novák Ferenc „Tata” - www.jbsz.hu, kulturpart.blog.hu, www.nlcafe.hu, folkradio.hu, <http://nemzetisegek.hu>
- Kabdebó Lóránt, az iskolaépítő - Ficsku Pál
- Hetvenöt éves Jankovics Marcell - Murádin Jenő: Magyarörmény Paletta
- Értékes időt töltöttek együtt, értékes tartalommal – Szépvíz
- Mert szeretünk Erdély...Barangolás és honismereti túra Erdélyben - dr. Korinekne dr. – Hámor Beáta – Tuzáné Szentpétery Katalin
- Gyergyói fiatalok budapesti látogatása
- „Élő emlékezet” – Örmény származású családok Marosvásárhelyen Sándor és Waitsuk család
- A Fővárosi Örmény Klub 2016. augusztus 18
- Közösségi hírek, programajánló – Fülöp Ákos és Kövér István
- Meghívók
- Czetz János - Dr. Petri Edit
- Pongrátz Gergely '56-os élő hagyatéka - Papp Annamária
- Kiskunmajsza, Pongrátz-ház – kicsit másként - Hegedüs Annamária
- Közelebb a hívekhez - Márton Áron - Szócs Csaba

- Szecessziós dalművel zárt a Budavári Zenei Szalon - Várnegyed XXI. évfolyam
- Lara De Mare: Égben maradt repülő – Keresztes Ildikó - Galsai Dániel
- Kupagyőztes focisपालánták - Gergely Imre
- „Toborzó”- Budapesti Örmény Katolikus Lelkészség
- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- tintakő könyvesbolt – IDEA könyvtér
- Szomorújelentések
- Les adieux – Nina Panieva-Sebesi emlékére - Demény Attila

XX. évfolyam 226. szám. 2016. november-december

- Örmény katolikus szentélyek – oltárok – Dr. Sasvári László
- A templom védőszentjének búcsúja és a Szentkereszt megünneplése – Z.A.D.
- Mert szeretünk Erdély...Barangolás és honismereti túra Erdélyben II.r.- dr. Korinekne dr. Hámor Beáta – Tuzáné Szentpétery Katalin
- Velencét látni és...Észak Olaszország örmény emlékei – Hegedüs Annamária
- Átadták Szamosújváron a szórványgimnáziumot – Székelyhon.ro
- Hegyvidéki gálaműsor
- Az aradi vértanúkra emlékeztünk – Esztergály Zsófia Zita
- Az aradi vértanúk és Czetz János honvédtábornok –Siposné dr. Kecskeméthy Klára
- Felavatták Kiss Ernő honvédtábornok szobrát Eleméren – Kónya-Kovács Otília
- Szobrot kapott Kiss Ernő honvédtábornok a vajdasági eleméren – Hírek Ma
- Alánk folyt a vérük...1956 – Várady Mária
- Nostalgia Klub
- Vendégségben Pongrátz Gergelynél – lejegyezte id. Wertán Zsolt
- Krizdosz dznáv – ávédisz! – Krisztus megszületett!
- Egyél jót – tegyél jót! – gasztronómiai jótékonyági mozgalom indult – Pagonyi Judit
- 80. (Kabdebó Lóránt)
- Meghívó Fővárosi Örmény Klub december
- Buzdítás a Plébánia támogatására – Keve Mária
- A Gulág mindennapjait dolgozza fel egy vándorkonferencia – MH-MTI
- Elkobzott életekről a csíkszeredai városházán – Péter Beáta
- Meghívó
- A csendes Szamosújvár II. rész – dr. Issekutz Sarolta
- Olvasói levelek
- Orgonafelújításra készülnek a római és örmény katolikusok Gyergyószentmiklóson
- A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Armenológiai tanszékének... – Kovács Bálint
- Szomorújelentés
- Mindszenty-emléktáblát avattak Rómában – MTI
- Receptek az örmény gasztronómiából – Bakó Zoltán
- Örmény Művészeti Fesztivált tartottak Gyergyószentmiklóson
- Nagy sikerű rendezvénysorozat volt Marosvásárhelyen
- Élő emlékezet – Örmény származású családok Marosvásárhelyen – 6. rész

A jereváni küldöttség fogadása a budapesti örmény katolikus lelkészségen (cikk 45. oldal)

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület székhelye: 1015 Budapest, Donáti utca 7/a.
Postacíme: 1251 Budapest, Pf. 70. Tel/fax: 06(1) 201-1011

Bankszámlaszám: Budapest Bank Rt. Királyhágó fiók: 10100792-72594972-00000007

Elnök: dr. Issekutz Sarolta

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK – füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület kéthavonta megjelenő kiadványa

A kiadványt támogatja:

a Fővárosi Örmény Önkormányzat

(1054 Budapest, Akadémia u. 1. I. emelet 179, telefon: 332-1791)

(félfogadás: hétfőn 16.30–18.30 óráig, fovarosiormeny2014@gmail.com),

Nyilvántartási szám: 2.2.4/78/2002.

**EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ**

Budavári-, Budapest Főv. XII. ker. Örmény Nemzetiségi Önkormányzat,
Zuglói Örmény Önkormányzat, Bp. Főv. XV. ker. Örmény Nemzetiségi Önkormányzat

Felelős főszerkesztő és kiadó:

dr. Issekutz Sarolta

Munkatársak: Dr. Sasvári László, dr. Issekutz Sarolta, Bálintné Kovács Júlia (Kolozsvár)

Szerkesztőség: 1251 Budapest, Pf. 70. Tel/Fax.: (1) 201-1011

Lapzárta: minden páratlan hónap első hétfőjén!

Tördelés: Harsáczki György

Nyomdai munkák: Pannónia Nyomda Kft.